

หลักสูตรเทคนิคศัลยกรรม

พ.ศ.๒๕๖๑

๑. ชื่อหลักสูตร : หลักสูตรเทคนิคศัลยกรรม
Surgical Technician Training Course

๒. ชื่อประกาศนียบัตร : ประกาศนียบัตรเทคนิคศัลยกรรม
Certificate in Surgical Technician Training Course

๓. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาบุคลากรสายแพทย์ให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านศัลยกรรม และห้องผ่าตัด เป็นสิ่งที่กรมแพทยทหารเรือให้ความสำคัญเรื่อยมา เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับโรคทางศัลยกรรม อุบัติเหตุ รวมทั้ง ยังคงเป็นปัญหาที่พบบ่อยในปัจจุบันและมีแนวโน้มจะ เพิ่มมากขึ้นจากสาธารณภัยต่างๆ ผู้ป่วยเจ็บจำนวนมาก ต้องได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัด และ/หรือการทำหัตถการต่างๆ กรมแพทยทหารเรือได้เปิดการอบรมหลักสูตร เทคนิคศัลยกรรม ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ และดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงหลักสูตร จำนวน ๔ ครั้ง ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ , พ.ศ.๒๕๒๕, พ.ศ.๒๕๔๒ และครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๕ ใช้ชื่อว่า หลักสูตรการ พยาบาลศัลยกรรมและห้องผ่าตัด

ปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว งานศัลยกรรม ตลอดจนการรักษาผู้ป่วยด้วยการผ่าตัดระบบต่างๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปตามยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นเพื่อให้ หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถพัฒนาบุคลากร สายแพทย์ให้มีความรู้ความสามารถ/ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ กองวิทยาการ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทยทหารเรือ (กวก.ศวก.พร.) จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรการพยาบาลศัลยกรรม และห้องผ่าตัด พ.ศ.๒๕๕๕ เป็นหลักสูตรการดูแลทางศัลยกรรมและห้องผ่าตัด พ.ศ.๒๕๖๑ ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ได้ ปรับเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็น หลักสูตรเทคนิคศัลยกรรม โดยที่ยังคงเนื้อหาเดิมของ หลักสูตรการ ดูแลทาง ศัลยกรรมและห้องผ่าตัด พ.ศ.๒๕๖๑

๔. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๔.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยทางศัลยกรรม และผู้ป่วย ที่ได้รับการผ่าตัด

๔.๒ ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลทางศัลยกรรมและห้องผ่าตัด

๔.๓ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางศัลยกรรมและห้องผ่าตัดได้

๕. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

๕.๑ สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาลหรือการแพทย์ฉุกเฉินและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลหรือประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานฉุกเฉินการแพทย์

๕.๒ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๕.๓ มีความประพฤติดี และได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด

๕.๔ มีสุขภาพแข็งแรง และไม่เป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการอบรม

๕.๕ ผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการที่กรมแพทยทหารเรือแต่งตั้ง

๕.๖ บุคคลที่กรมแพทยทหารเรือพิจารณาเห็นสมควร

๖. ระยะเวลาในการอบรม ๑๔ สัปดาห์

๗. วิธีดำเนินการอบรม

๗.๑ จัดการเรียนการสอน สัปดาห์ละ ๕ วัน เฉพาะวันราชการ ระหว่างเวลา ๐๘๓๐ - ๑๖๓๐

๗.๒ การเรียนการสอนประกอบด้วย การศึกษาภาคทฤษฎี การศึกษาภาคปฏิบัติ และการฝึกภาคสนาม

๗.๓ การกำหนดหน่วยกิต

๗.๓.๑ การศึกษาภาคทฤษฎี ๑๖ ชั่วโมง คิดเป็น ๑ หน่วยกิต

๗.๓.๒ การศึกษาภาคปฏิบัติ (การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ) ๓๒ ชั่วโมง คิดเป็น ๑ หน่วยกิต

๗.๓.๓ การฝึกภาคสนาม (การฝึกปฏิบัติในคลินิก) ๖๔ ชั่วโมง คิดเป็น ๑ หน่วยกิต

๘. สถานที่อบรม

๘.๑ การศึกษาภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ ใช้สถานที่ อาคารฝึกอบรมกองวิชาการ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทยทหารเรือ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าและโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรมแพทยทหารเรือ

๘.๒ การฝึกภาคสนาม ใช้สถานที่โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าและโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ กรมแพทยทหารเรือ

๙. คณะประจำตัวผู้เข้ารับการอบรม

คณะประจำตัวนักเรียนประกอบด้วย คณะความประพฤติและคณะความเหมาะสมในการเป็นทหาร ตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ .ศ.๒๕๓๐ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยคณะ ประจำตัวนักเรียนทหาร พ.ศ.๒๕๔๘ โดยอนุโลม

๑๐. การวัดและประเมินผลการอบรม

๑๐.๑ การวัดและประเมินผลการอบรม

๑๐.๑.๑ การสอบภาคทฤษฎี

๑๐.๑.๒ การสอบภาคปฏิบัติ

๑๐.๑.๓ การฝึกภาคสนาม

๑๐.๑.๔ อื่นๆพิจารณาตามความเหมาะสม

๑๐.๒ มีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาและตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๐.๒ เป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ .ศ.๒๕๓๐ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ.ศ.๒๕๔๘ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดศึกษาเป็นภาค(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

๑๑. การตัดสินผลการอบรม

๑๑.๑ ผู้ที่จะสำเร็จการอบรมจะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๑๑.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๑๑.๑.๒ ได้ระดับคะแนนรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๑.๐๐

๑๑.๑.๓ ได้คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๑.๕๐

๑๑.๑.๔ มีเวลาเรียนรายวิชาและตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๑.๕ มีคะแนนประจำตัวนักเรียนทหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๒ การเรียงลำดับที่ของผลการสอบเป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือและกรมยุทธศึกษาทหารเรือ

๑๑.๓ เจ้ากรมแพทย์ทหารเรือเป็นผู้ตัดสินผลการอบรม

๑๑.๔ ผู้สำเร็จการอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร หลักสูตรการ ดูแลทางศัลยกรรมและห้องผ่าตัด จากกรมแพทย์ทหารเรือ

๑๑.๕ อื่นๆ เป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ .ศ.๒๕๓๐ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถาน ศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ .ศ.๒๕๔๘ และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

๑๒. โครงสร้างหลักสูตร

๑๒.๑ โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย วิชาหลัก จำนวน ๕ วิชา ๑๒ หน่วยกิต

๑๒.๒ รหัสหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมง แสดงตัวเลข ๔ หมู่

- หมู่ที่ ๑ หน้าวงเล็บ แสดงจำนวนหน่วยกิต
- หมู่ที่ ๒ ในวงเล็บ แสดงจำนวนชั่วโมงการศึกษาภาคทฤษฎี
- หมู่ที่ ๓ ในวงเล็บ แสดงจำนวนชั่วโมงการศึกษาภาคปฏิบัติ
- หมู่ที่ ๔ ในวงเล็บ แสดงจำนวนชั่วโมงการฝึกภาคสนาม

๑๒.๓ รายวิชาและหน่วยกิต

วิชา การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม	๒ (๓๒-๐-๐)
วิชา การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	๒ (๒๔-๑๖-๐)
วิชา การดูแลผู้ป่วยผ่าตัด	๓ (๔๘-๐-๐)
วิชา ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	๒ (๐-๐-๑๒๘)
วิชา ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด	๓ (๐-๐-๑๙๒)
รวม	๑๒ (๑๐๔-๑๖-๓๒๐)

๑๒.๔ คำบรรยายรายวิชา

วิชา การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม (Surgical Patients Care) ๒ (๓๒-๐-๐)

ขอบเขตและกลุ่มงานศัลยกรรม พื้นฐานความรู้ทั่วไปทางศัลยศาสตร์ กลุ่มอาการและโรคทางศัลยกรรมที่พบบ่อย หัตถการที่จำเป็นทางศัลยกรรม ระบบคุณภาพและมาตรฐานการดูแลทางศัลยกรรม

วิชา การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (Emergency Patients care) ๒ (๒๔-๑๖-๐)

แนวคิดและหลักการ ดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อุบัติเหตุ และภาวะฉุกเฉิน ที่สำคัญ การปฐมพยาบาล การ กู้ชีพขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การดูแลก่อนถึงโรงพยาบาลและระบบการส่งต่อผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

วิชา การดูแลผู้ป่วยผ่าตัด (Perioperative Care)

๓ (๔๘-๐-๐)

ความรู้พื้นฐานงานปรัศัลยกรรม บทบาทหน้าที่และสมรรถนะของ บุคลากร ในทีมผ่าตัด การป้องกันและ ควบคุมการติดเชื้อในห้องผ่าตัด ประเภท ชนิดของเครื่องมือผ่าตัด อุปกรณ์ทางศัลยกรรม การเก็บและการดูแลรักษา การทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดปลอดเชื้อ การเตรียมตัวเข้าห้องผ่าตัด เทคนิคที่สำคัญในห้องผ่าตัด แผลผ่าตัดและวัสดุเย็บผูก บันทึกการรักษาพยาบาล ยาที่เกี่ยวข้องและการดูแล การบริหารจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของผู้ป่วยการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด และอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ร่วมกับการผ่าตัด

วิชา ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

(Emergency Surgical Care Practicum)

๒ (๐-๐-๑๒๘)

ฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยทางศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

วิชา ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด (Perioperative Care Practicum)

๓ (๐-๐-๑๙๒)

ฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด การเตรียมห้องผ่าตัด เครื่องมือผ่าตัด การส่งเครื่องมือ และการช่วยเหลือขณะทำการผ่าตัด

ประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus)

ชื่อวิชา : การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม (Surgical Patients Care)

๒ (๓๒-๐-๐)

คำบรรยายรายวิชา

ขอบเขตและกลุ่มงานศัลยกรรม พื้นฐานความรู้ทั่วไปทางศัลยศาสตร์ กลุ่มอาการและโรคทางศัลยกรรม ที่พบบ่อย หัตถการที่จำเป็นทางศัลยกรรม ระบบคุณภาพและมาตรฐานการดูแลทางศัลยกรรม

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและกลุ่มงานศัลยกรรม พื้นฐานความรู้ทั่วไปทางศัลยศาสตร์ กลุ่มอาการและโรคทางศัลยกรรม ที่พบบ่อย หัตถการที่จำเป็นทางศัลยกรรม ระบบคุณภาพและมาตรฐานการดูแลทางศัลยกรรม

๒. ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยโรคทางศัลยกรรม

๓. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางศัลยกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

๑. การบรรยาย

๒. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การวัดและประเมินผล

๑. สอบภาคทฤษฎี ๙๐%

๒. จิตพิสัย ๑๐%

เอกสารประกอบการสอน :

๑. เกศรินทร์ อุทธิยะประสิทธิ์ และคณะ (บรรณาธิการ). (๒๕๖๐). สารหลักทางการแพทย์พยาบาลศัลยศาสตร์ เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: วัฒนาการพิมพ์.

๒. รัชณี เบญจฉวีและคณะ (บรรณาธิการ). (๒๕๕๘). การพยาบาลศัลยศาสตร์วิกฤติ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด.

๓. วิชิต ลีเกริกก้องและคณะ (บรรณาธิการ). (2559). ตำราหูก คอ จมูก. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: สหมิตรพัฒนาการพิมพ์.

๔. วุฒิชัย ธนาพงศ์ธร, ธวัชชัย ตูลวรรณะ (บรรณาธิการ). (๒๕๕๘). ตำราศัลยศาสตร์: พื้นฐานศัลยศาสตร์ และอาการของโรคศัลยกรรมสำหรับแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๓. สมุทรปราการ: หจก.ทวิสินกิจ พรินต์ติ้ง.

๕. เสาวรส ภัทรภักดี. (2557). โสตประสาทวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.

๖. สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, พัฒน์พงศ์ นาวิเจริญ (บรรณาธิการ). (๒๕๕๘). ตำราศัลยศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพฯ: ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด.

๗. เอกสารประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน

ตารางการเรียนการสอน(Course outline) : การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม(Surgical Patients Care) ๒ (๓๒-๐-๐)

ว.ด.ป./ เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๑		๑. ขอบเขตและกลุ่มงานศัลยกรรม	การบรรยาย	
	๒		๒. พื้นฐานความรู้ทั่วไปทางศัลยศาสตร์ ๒.๑ ระบบกลไกของของเหลว เกลือแร่ และสารอาหารทางศัลยกรรม (Fluid, Electrolyte & Nutrition management of surgical patient)	การบรรยาย	
	๒		๒.๒ ระบบการแข็งตัวของเลือด และการให้ส่วนประกอบของเลือด (Hemostasis & transfusion)	การบรรยาย	
	๒		๒.๓ กระบวนการหายของแผลและการดูแล (Wound healing & Wound care) – ชนิดของแผล – การหายของแผล - การดูแลบาดแผล	การบรรยาย	
	๒		๒.๔ การติดเชื้อทางศัลยกรรม (Surgical infection) - คำจำกัดความของการติดเชื้อทางศัลยกรรม - ชนิดของแผลผ่าตัด - การรักษาพยาบาล	การบรรยาย	
	๒		๓. กลุ่มอาการและโรคทางศัลยกรรม : กายวิภาคและสรีรวิทยา สาเหตุ อาการ อาการแสดง และการรักษาพยาบาล - จักขุ	การบรรยาย	
	๒		- โสต ศอ นาสิก	การบรรยาย	
	๒		- Head Neck and Breast		
	๒		- ระบบหัวใจ หลอดเลือดและปอด		
	๒		- ระบบทางเดินอาหาร	การบรรยาย	
	๒		- ระบบกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อ		
	๒		- ระบบประสาท		
	๒		- ระบบทางเดินปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์		
	๒		- นรีเวชและสูติกรรม		
	๓		๔. หัตถการที่จำเป็นทางศัลยกรรม ๔.๑ Incision & Drainage ๔.๒ Suture ๔.๓ การฉีดยาเฉพาะที่ ๔.๔ การใส่ฝือกและการดูแล	การบรรยาย/ การสาธิต	
	๒		๕. ระบบคุณภาพและมาตรฐานการดูแลทางศัลยกรรม	การบรรยาย	
			สอบ		

ประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus)

ชื่อวิชา : การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (Emergency Patients care) ๒ (๒๔-๑๖-๐)

คำบรรยายรายวิชา

แนวคิดและหลักการ ดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อุบัติเหตุและภาวะฉุกเฉิน ที่สำคัญ การปฐมพยาบาล การกู้ชีพขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การดูแลก่อนถึงโรงพยาบาลและระบบการส่งผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อุบัติเหตุและภาวะฉุกเฉินที่สำคัญ การปฐมพยาบาล การกู้ชีพขั้นพื้นฐานและขั้นสูง การดูแลก่อนถึงโรงพยาบาล และระบบการส่งต่อผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

๑. ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

๑. การบรรยาย

๒. การสาธิต และการสาธิตย้อนกลับ

การวัดและประเมินผล

๑. สอบภาคทฤษฎี ๖๐%

๒ การฝึกภาคปฏิบัติ ๓๐%

๒. จิตพิสัย ๑๐%

เอกสารประกอบการเรียน :

๑. ไสว นรสาร และพิรญา ไสไหม (บรรณาธิการ). (๒๕๕๔). การพยาบาลผู้บาดเจ็บ (Trauma Nursing). พิมพ์ครั้งที่ ๒.นนทบุรี: ปิยอนด์ เอนเทอร์ไพรซ์ จำกัด.

๒. สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, พัฒน์พงศ์ นาวิเจริญ (บรรณาธิการ). (๒๕๕๘). ตำราศัลยศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพฯ: ไพลินบุ๊คเน็ต จำกัด.

๓. เอกสารประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน

ตารางการเรียนการสอน (Course outline) :

การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (Emergency Patients care)

๒(๒๔-๑๖-๐)

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๓		๑. แนวคิดและหลักการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ๑.๑ การจำแนกผู้ป่วยทางศัลยกรรม - ผู้ป่วยอุบัติเหตุ - ฉุกเฉิน - อุบัติภัยหมู่ ๑.๒ กลไกการบาดเจ็บ ๑.๓ ระบบการดูแลผู้บาดเจ็บ	การบรรยาย	
	๓		๑.๔ หลักการดูแลผู้บาดเจ็บขั้นสูง (Advance Trauma Life Support : ATLS)	การบรรยาย	
	๑๒		๒. อุบัติเหตุและภาวะฉุกเฉินที่สำคัญ : กายวิภาคและสรีรวิทยา สาเหตุ อาการ อาการแสดง และการรักษาพยาบาล ๒.๑ Head Injuries ๒.๒ Chest Injuries ๒.๓ Abdominal Injuries ๒.๔ Facial Injuries ๒.๕ Spine and Spinal cord Injuries ๒.๖ Vascular Injuries ๒.๗ Extremity Injuries ๒.๘ Hand Injuries ๒.๙ Flame, Scald, Electrical and Chemical Burns	การบรรยาย	
	๓	๑๖	๓. การปฐมพยาบาล การกู้ชีพขั้นพื้นฐานและขั้นสูง ๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ๓.๒ การปฐมพยาบาล ๓.๓ การปฏิบัติการณ์กู้ชีพขั้นพื้นฐานและขั้นสูง	การบรรยาย/ การสาธิต/ การฝึกปฏิบัติ	
	๓		๔. การดูแลก่อนถึงโรงพยาบาลและระบบการส่งต่อผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน	การบรรยาย	
			สอบ		

ประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus)

ชื่อวิชา : การดูแลผู้ป่วยผ่าตัด (Perioperative Care)

๓ (๔๘-๐-๐)

คำบรรยายรายวิชา

ความรู้พื้นฐานงานปรีศัลยกรรม บทบาทหน้าที่และสมรรถนะของ บุคลากรในทีมผ่าตัด การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในห้องผ่าตัด ประเภท ชนิดของเครื่องมือผ่าตัด อุปกรณ์ทางศัลยกรรม การเก็บและการดูแลรักษา การทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดปลอดเชื้อ การเตรียมตัวเข้าห้องผ่าตัด เทคนิคที่สำคัญในห้องผ่าตัด แผลผ่าตัดและวัสดุเย็บผูก บันทึกการรักษาพยาบาล ยาที่เกี่ยวข้องและการดูแล การบริหารจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของผู้ป่วย การดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด และอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ร่วมกับการผ่าตัด

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความรู้พื้นฐานงานปรีศัลยกรรม บทบาทหน้าที่และสมรรถนะของ บุคลากรในทีมผ่าตัด การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในห้องผ่าตัด ประเภท ชนิดของเครื่องมือผ่าตัด อุปกรณ์ทางศัลยกรรม การเก็บและการดูแลรักษา การทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดปลอดเชื้อ การเตรียมตัวเข้าห้องผ่าตัด เทคนิคที่สำคัญในห้องผ่าตัด แผลผ่าตัดและวัสดุเย็บผูก บันทึกการรักษาพยาบาล ยาที่เกี่ยวข้องและการดูแล การบริหารจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของผู้ป่วย การดูแล ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด และอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ร่วมกับการผ่าตัด

๒. ตระหนักถึงความสำคัญของการการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด

๓. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานห้องผ่าตัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

๑. การบรรยาย
๒. การสาธิต
๓. การศึกษาดูงาน/การบรรยายพิเศษ
๔. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การวัดและประเมินผล

๑. สอบภาคทฤษฎี	๘๐%
๒. คุณภาพงานที่มอบหมาย	๑๐%
๓. จิตพิสัย	๑๐%

เอกสารประกอบการเรียน :

๑. นงเยาว์ เกษตร์ภิบาล . (๒๕๕๗). ระบาดวิทยาและการป้องกันการติดเชื้อที่ตำแหน่งผ่าตัด . พิมพ์ครั้งที่ ๑. เชียงใหม่: โชนาพริ้นท์.
๒. แสงชัย พงธิพันธ์ . (๒๕๕๘). ตำราการตรวจวินิจฉัยและผ่าตัดด้วยกล้องส่องโพรงมดลูก . พิมพ์ครั้งที่ ๑. นนทบุรี: ปียอนด์ เอนเทอร์ไพรซ์ จำกัด.
๓. ศรีเวียงแก้ว เต็งเ กียรติตระกูล , เบญจมาภรณ์ บุตรศรีภูมิ (บรรณาธิการ) . (๒๕๕๘). การพยาบาลปรีศัลยกรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ:1 ออฟเซ็ทพลัส จำกัด.
๔. เอกสารประกอบการเรียนการสอนของครูผู้สอน

ตารางการเรียนการสอน (Course outline) : การดูแลผู้ป่วยผ่าตัด (Perioperative Care) ๓ (๔๘-๐-๐)

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๓		๑. ความรู้พื้นฐานงานปรีศัลยกรรม ๑.๑ ระบบโครงสร้างของห้องผ่าตัด ๑.๒ มาตรฐานการเตรียมห้องผ่าตัด ๑.๓ สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมในห้องผ่าตัด	การบรรยาย	
	๓		๑.๔ บทบาทหน้าที่และสมรรถนะของบุคลากรในทีมผ่าตัด ๑.๔.๑ ทีมปลอดเชื้อ (Sterile Team) ประกอบด้วย Surgeon, Surgical assistant, Scrub nurse ๑.๔.๒ ทีมไม่ปลอดเชื้อ (Non Sterile Team) ประกอบด้วย Anesthesiologist, Perianesthesia nurse, Circulating nurse, Technician, Clerk	การบรรยาย	
	๓		๒. การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในห้องผ่าตัด ๒.๑ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการติดเชื้อในห้องผ่าตัด ๒.๒ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในห้องผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม - แนวทางปฏิบัติด้านโครงสร้างของห้องผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติด้านการควบคุมระบบปรับอากาศในห้องผ่าตัด - แนวทางการรักษาความสะอาดในห้องผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติของทีมผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติต่อผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัด - แนวทางปฏิบัติต่อผู้ป่วยหลังผ่าตัด	การบรรยาย	

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๖		<p>๓. ประเภท ชนิดของเครื่องมือผ่าตัด อุปกรณ์ทาง ศัลยกรรม การเก็บและการดูแลรักษา</p> <p>๓.๑ ลักษณะทางกายภาพของเครื่องมือผ่าตัด</p> <p>๓.๒ ประเภทของเครื่องมือผ่าตัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือตัดและเลาะเนื้อเยื่อ - เครื่องมือจับและยึดเนื้อเยื่อ - คีมหนีบปิดกั้นการไหลเวียนของเลือด - ตัวถ่างขยาย - หัวดูดของเหลวหรือสารคัดหลั่ง - เครื่องมือเย็บ - เครื่องมือผ่าตัดผ่านกล้อง <p>๓.๓ การจัดชุดเครื่องมือพื้นฐานในการผ่าตัด</p> <p>๓.๔ การเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ในการผ่าตัดทั่วไปทางศัลยกรรม</p> <p>๓.๕ การดูแลรักษาเครื่องมือผ่าตัด</p> <p>๓.๖ การเก็บรักษาเครื่องมือผ่าตัดให้คงสภาพปลอดภัย</p>	<p>การบรรยาย</p> <p>การสาธิต</p>	
	๓		<p>๔. การทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัดปลอดภัย</p> <p>๔.๑ การทำลายเชื้อ (Disinfection)</p> <p>๔.๒ ชนิดของน้ำยาทำลายเชื้อ</p> <p>๔.๓ การทำให้ปลอดภัย (Sterilization)</p> <p>๔.๔ วัสดุที่ใช้ห่อหรือบรรจุเครื่องมือ / อุปกรณ์ผ่าตัด</p> <p>๔.๕ การตรวจสอบประสิทธิภาพของการทำให้ปลอดภัย</p>		
	๓		<p>๕. การเตรียมตัวเข้าห้องผ่าตัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องแต่งกาย - การล้างมือ - การใส่และถอดเสื้อคลุมผ่าตัดและถุงมือ - การใส่และถอดผ้าปิดปากและจมูก 		

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๖		๖. เทคนิคที่สำคัญในห้องผ่าตัด ๖.๑ การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ผ่าตัด ๖.๒. การจัดเครื่องมือปลอดเชื้อ ๖.๓ การคลุมผ้าปลอดเชื้อ ๖.๔ ขั้นตอนการผ่าตัด ๖.๕ การส่งเครื่องมือผ่าตัด ๖.๖ การคงสภาพปลอดเชื้อในบริเวณผ่าตัด ๖.๗ การปลดผ้าปลอดเชื้อภายหลังการผ่าตัด		
	๓		๗. แผลผ่าตัดและวัสดุเย็บผูก		
	๒		๘. การบันทึกต่างๆ ในห้องผ่าตัด (Perioperative record/checklist)		
	๒		๙. ยาที่เกี่ยวข้องและการดูแล ๙.๑ Premedication ๙.๒ ยาที่ใช้ในการระงับความรู้สึก ๙.๓ ชนิดของการให้ยาระงับความรู้สึก	การบรรยาย	
	๒		๑๐. การบริหารจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของผู้ป่วย (Patient safety and risk management) ๑๐.๑ แนวคิดความปลอดภัยของผู้ป่วย ๑๐.๒ เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ๑๐.๓ การบริหารความเสี่ยงในการผ่าตัดรักษา - การป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง - การตรวจสอบสิ่งของจากตัวผู้ป่วย - การป้องกันภาวะแทรกซ้อน	การบรรยาย	
	๓		๑๑. การดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด ๑๑.๑ ระยะก่อนผ่าตัด - การเยี่ยมผู้ป่วย - การรับผู้ป่วย - การดูแลในห้องรอผ่าตัด - การป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง - การตรวจสอบความพร้อมต่างๆ : ด้านร่างกาย/อาการ/อุปกรณ์	การบรรยาย	

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน
	ท.	ป.			
	๓		๑๑.๒ ขณะผ่าตัด - การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย - การจัดทำผู้ป่วยในการผ่าตัดต่างๆ - การเตรียมผิวหนังบริเวณผ่าตัด - การตรวจสอบความปลอดภัย ๑) Sign In ๒) Time Out ๓) Sign Out ๔) การป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดตำแหน่ง	การบรรยาย	
	๒		๑๑.๓ ระยะเวลาหลังผ่าตัด (การดูแลผู้ป่วยในห้องพักฟื้น) - การประเมินสภาพผู้ป่วย - ปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิด ภาวะแทรกซ้อน และการดูแล - การดูแลผู้ป่วยวิกฤติใน ICU	การบรรยาย	
	๒		๑๒. อุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ร่วมกับการผ่าตัด - การใช้เครื่องจี้ตัดด้วยไฟฟ้า - การใช้เครื่องรัดห้ามเลือด - เครื่องมือที่ใช้ร่วมกับการผ่าตัด Fluoroscope Ultrasound Navigator - วิทยาการก้าวหน้าในการผ่าตัด MRI, Robot, Hybrid	การบรรยาย	
	๒		สอบ	การบรรยาย	

ประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus)

ชื่อวิชา : ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน
(Surgical & Emergency Care Practicum)

๒ (๐-๐-๑๒๘)

คำบรรยายรายวิชา

การฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยทางศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. มีทักษะในการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยทางศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน
๒. ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยทางศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน
๓. สามารถนำทักษะ การดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม อุบัติเหตุ และ ฉุกเฉินไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

การฝึกภาคสนาม

การวัดและประเมินผล

๑. การฝึกภาคสนาม ๘๐%
  - ๑.๑ การประเมินบาดแผลและการดูแลบาดแผล
  - ๑.๒ การช่วยตรวจพิเศษในระบบทางเดินอาหาร
  - ๑.๓ การช่วยใส่เฟือก
  - ๑.๔ หัตถการทางศัลยกรรมอื่นๆ เช่น การเย็บแผล การผ่าฝี การเตรียมและช่วยใส่ ICD เป็นต้น
  - ๑.๕ การดูแลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินตามระดับความรุนแรงของการคัดกรอง ระดับ ๑ และ ๒
  - ๑.๖ การเขียนบันทึกประจำวัน
  - ๑.๗ การประชุมก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติ (Pre-post conference)
๒. สอบความรู้ภายหลังการฝึกภาคสนาม ๑๐%
๓. จิตพิสัย ๑๐%

เอกสารประกอบการสอน :

คู่มือการฝึกประสบการณ์ประจำหน่วยฝึกฯ

ตารางการเรียนการสอน(Course outline) : ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน๒ (๐-๐-๑๒๘)

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน/แหล่งฝึก
	ท.	ป.			
		๑๒๖	๑. ฝึกปฏิบัติการ ดูแล ผู้ป่วย ศัลยกรรม อุบัติเหตุและฉุกเฉิน	การฝึกภาคสนาม	๑. ห้องตรวจโรคศัลยกรรม -ห้องตรวจพิเศษศัลยกรรมทางเดินอาหาร (OR) ๒. ห้องตรวจโรคศัลยกรรมกระดูก ๓. ห้องตรวจโรคฉุกเฉิน * ฝึกนอกเวลา 1700 - 2200
		๒	สอบความรู้รวบยอด		

ประมวลการสอนรายวิชา (Course Syllabus)

ชื่อวิชา : ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด (Perioperative Care Practicum)

๓ (๐-๐-๑๙๒)

คำบรรยายรายวิชา ฝึกปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด การเตรียมห้องผ่าตัด เครื่องมือผ่าตัด การส่งเครื่องมือและการช่วยเหลือขณะทำการผ่าตัด

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

- มีทักษะในการ ดูแล ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด ในระยะก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด และหลังผ่าตัด การเตรียมห้องผ่าตัด เครื่องมือผ่าตัด การส่งเครื่องมือ และการช่วยเหลือขณะทำการผ่าตัด
- ตระหนักถึงความสำคัญของปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด และการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด
- สามารถนำทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

- การฝึกภาคสนาม
- ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

การวัดและประเมินผล

- การฝึกภาคสนาม ๘๐%
  - การดูแลผู้ป่วยก่อนผ่าตัด
  - การดูแลผู้ป่วยขณะผ่าตัด
  - การดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัด
- สอบความรู้ภายหลังการฝึกภาคสนาม ๑๐%
- จิตพิสัย ๑๐%

เอกสารประกอบการสอน :

คู่มือการฝึกประสบการณ์ประจำหน่วยฝึกฯ

ตารางการเรียนการสอน (Course outline) : ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยผ่าตัด

๒ (๐-๐-๑๙๒)

ว.ด.ป. / เวลา	จำนวนชั่วโมง		เนื้อหาวิชา	กิจกรรมการเรียนการสอน	ครูผู้สอน/แหล่งฝึก
	ท.	ป.			
		๑๙๐	๑. เตรียมความพร้อม การฝึกปฏิบัติห้องผ่าตัด ๒. ฝึกปฏิบัติการ ดูแล ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด ๑.๑ ห้องรอผ่าตัด ๑.๒ ห้องผ่าตัด ๑.๓ ห้องพักฟื้นภายหลังผ่าตัด	การฝึกภาคสนาม	๑. ห้องผ่าตัด Gen.surg ๒. ห้องผ่าตัด Neuro/ Uro/ Plastic ๓. ห้องผ่าตัด Ortho ๔. ห้องผ่าตัด Eye/ ENT / Recovery room ๕. ห้องผ่าตัด OB-GYN *ฝึกนอกเวลา 1700-2200
		๒	สอบความรู้รวบยอด		